

MEMÒRIA ACTIVITATS FUNDACIÓ APEL·LES FENOSA 2021.

L'any 2020 El Vendrell va ser designada **CAPITAL DE LA CULTURA CATALANA 2020**, i encara el 2021 es varen mantenir les inèrcies d'aquella efemèride. Aquest fet focalitza la visibilitat i projecció de la ciutat en el seu patrimoni i en els seus museus i la Fundació Apel·les Fenosa ha continuat esdevenint un dels elements fonamentals d'aquesta condició de capitalitat cultural.

GRAU DE MILLORA PEL MUSEU I LES SEVES FUNCIONS

Aquest 2021 s'ha centrat l'atenció vers la seu de la Fundació, la Casa del Portal del Pardo, a través del projecte en marxa d'Adequació de les terrasses de la Casa com espai visitable.

En la museografia s'ha tingut molt en compte el jardí d'escultures i la seva senyalització, les terrasses i els espais nous visitables, per acollir els visitants.

QUALITAT PROPOSTA, INTERÈS PER LA SINGULARITAT

Totes les propostes del projecte han estat singulars, donat que es centren en la figura i l'època d'Apel·les Fenosa, i de la seva generació, que encara són absents dels projectes dels museus catalans, i que ocupen un espai no central en aquests museus, raó que justifica el valor del Museu Apel·les Fenosa, com a central precisament en uns autors i unes circumstàncies poc divulgades.

VIABILITAT

Tots els projectes han estat impulsats i produïts per l'equip del Museu, i ha comptat amb la col·laboració d'especialistes diversos que han garantit la seva viabilitat com :

Alfonso de la Torre(per la mostra dedicada a Martin Chirino) ,Núria Ballester (per la mostra dedicada al Vendrell, època daurada), Àngels Santacana (per la mostra dedicada al Vendrell, època daurada), Carles Duarte i Montserrat (per la recerca sobre Josep Carner i Apel·les Fenosa).

Per la mostra sobre Carner s'ha col·laborat amb

Jaume Coll catedràtic de literatura i marmessor de Josep Carner

Per la investigació sobre Nàdia Sokolova s'ha col·laborat amb els investigadors

següents:Carne Arenas Noguera, Mireia Bo i Gudiol, Andreu Carrascal Simon. Fina Duran,

Sabine Feisst, William George, Olga Ger, Juan González-Posada, Enric Granell

Pilar Ortega, Germà Parera. La Salle, Jordi Pons, Beatriz Pastrana Salmàs, Mireia de Querol

Duran, Jacint Roca, Francesc Sánchez Mata, Iris Torregrossa, Margarida Ullate Estanyol,

László Vikdrius, Nichole Y. Calero

Per la mostra dedicada a Montserrat Fargas s'ha col·laborat amb Segimon Borràs, Jacint

Berenguer, Fundació Rafael Benet, MNAC, Institut Amatller, Natàlia Barenys, Asumpta

Cardona.

La difusió obtinguda per les publicacions pròpies dels projectes i el ressò als mitjans de comunicació ha estat l'eina d'avaluació dels projectes.

COL·LABORACIÓ AMB GOVERNS LOCALS I ADMINISTRACIONS I MUSEUS I ENTITATS.

A través dels projectes desenvolupats al llarg del 2021 s'han establert relacions amb :

Institució de les Lletres Catalanes. Per la col·laboració amb l'ANY CARNER. Departament de Presidència de la Generalitat. Per la mostra "El Vendrell. L'època daurada". Successió Joan

Miró. Per la recerca sobre la mostra de Nàdia Sokolova Museu d' Art Modern de Tarragona. Per la producció de l'exposició "Ànimes palpables" que s' ha exposat al Museu i que itinerarà per espais de la Diputació de Tarragona. Museu Vil·la Casals i Casa Nadiua Àngel Guimerà, per la participació a la mostra "El Vendrell. L'època Daurada". MNAC. Dipòsit de dos escultures retrats de Montserrat Fargas. Museo Martin Chirino. Las Palmas. Pel préstec d' obres per la mostra inaugural del Museu. Institut d' Estudis Vallencs, per l' Any Carner i els seus vincles amb Fenosa- Universitat de Barcelona . Per convenis de pràctiques externes. Òmnium Cultural del Baix Penedès. Per conveni de col·laboració d' activitats. Fundació Miró de Barcelona. Per la recerca de Nadia Sokolova: Archives de Paris, Bartok Archives. Budapest. ADLANCOAC. Barcelona, Harvard Library Special Collections., Moldenhauer Archives, Museum Kampa, Smith College Archives. Massachusetts, Arxiu Successió Miró, University of Tulsa. McFarklin Library, V&A Theatre & Performance Department

ACCIONS D'INCLUSIÓ SOCIAL

Totes aquestes activitats projectades no signifiquen només l'obertura al públic d'exposicions, sinó que estan pensades per aconseguir objectius diversos:

1. **Didàctic.** Al voltant de totes les activitats es preveu el desenvolupament de programes didàctics previstos per les visites escolars que es fan.
2. **Inclusius.** Preveuen a partir del programa Apropat, fer accessible les exposicions i programes a un nombre ampli de persones amb capacitats restringides. D'altra banda el Museu ha tingut l'auditoria del programa MUSA per avaluar el seu grau d'accessibilitat i les seves mancances.
3. **Igualtat de gènere.** Les activitats tenen molt present la perspectiva de gènere, i accentuen la visibilitat de les dones, especialment enguany amb la descoberta de dues dones artistes: Montserrat Fargas i Nàdia Sokolova.

PROJECTE D' ACTIVITATS

EXPOSICIÓ "EL VENDRELL. L'ÈPOCA DAURADA"

El Centre Cívic l' Estació va acollir entre el gener i el juliol de 2021 l' exposició **EL VENDRELL L'ÈPOCA DAURADA**, com a cloenda de la Capitalitat Cultural del Vendrell.

La mostra centrava la seva atenció en les figures de **PAU CASALS, APEL·LES FENOSA, ÀNGEL GUIMERÀ I ANDREU NIN**, i els valors que aquests personatges representen de creativitat, internacionalitat i compromís amb la societat del seu temps, la Pau i la Llibertat.

Comissariada per la Fundació Apel·les Fenosa, comptava amb tres responsables de cada sala, Núria Ballester, directora del Museu Pau Casals, Àngels Santacana, directora de la Casa Museu `Angel Guimerà, i Ernest Benito que ha tingut cura de la figura d' Andreu Nin.

EXPOSICIÓ JOSEP CARNER I ELS JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA. PARIS, 1948.

Març- Abril 2021, seu de la Fundació Apel·les Fenosa, El Vendrell

Amb motiu de l' ANY CARNER, que commemorava els 50 anys de la mort del "Príncep dels poetes", la Fundació Apel·les Fenosa ha presentat l'exposició JOSEP CARNER I ELS JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA, PARÍS, 1948, que recorda l'amistat entre el poeta i

l'escultor. En aquest esdeveniment, Nicole Fenosa va ser triada per Mercè Rodoreda com la Reina dels Jocs Florals. El vestit va ser dissenyat per l'escultor Joan Rebull.
<https://laciutat.cat/laciutatdepenedes/la-fundacio-fenosa-presenta-una-exposicio-sobre-lamistat-amb-josep-carner>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7574-la-fundacio-fenosa-presenta-una-exposicio-sobre-l-amistat-entre-l-escultor-i-el-poeta-josep-carner>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5314/fundacio-fenosa-vendrell-presenta-exposicio-sobre-amistat-entre-escultor-josep-carner>

<https://el3devuit.cat/2021/03/04/90022/cultura/la-fundacio-fenosa-presenta-una-exposicio-sobre-lamistat-entre-l-escultor-i-el-poeta-josep-carner/>

Tírig ~ EbreDigital.cat

<https://ebredigital.cat> › ... › Territori Sénia › Alt Maestrat

La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, ...

la Vila digital — La revista del Baix Montseny

<http://www.laviladigital.com>

Portada ... **La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner.**

<https://www.setmanarilebre.cat> › a...

L'**exposició**, que compta amb el suport **de** l'Ajuntament d'Amposta, es pot visitar des d'avui, 4 **de** març, fins al 24 **de** març, ... **La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner.**

L'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner, en una ...

<https://www.lopcio.cat> › noticia › la...

L'**exposició**, en motiu **de** l'any **Carner**, vol commemorar el mig segle **de** la ...

L'**amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**, en una **exposició** ... per la **Fundació** Apel·les **Fenosa**, està oberta a la seu **de** la pròpia **fundació**, ...

Diari el Jardí de Sant Gervasi i Sarrià

<https://diarieljardi.cat> › el-carrer-del...

Per l'altre extrem, entre la riera **de** Cassoles i el carrer Aribau, l'any 1874 es va aprovar un projecte **de** vial amb el nom **de** Progrés, que ... **La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner.**

<https://www.ripollesdigital.cat> › edu...

La Fundació Fenosa presenta una exposició sobre l'amistat entre l'escultor i el poeta Josep Carner. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, .

Perennifòlies - Articles - La Fulla
<https://www.lafulla.cat/perennifolies>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

Qui som - El Portal de Centelles
<https://www.elportaldecentelles.cat/...>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

URGELL – Comarques de Ponent
<https://comarquesdeponent.com/u...>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el ...

Compte enrere - Actualitat - Diari de la neu
<https://www.diaridelaneu.cat/com...>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

<https://www.cassadigital.cat/noticia>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, ...

Jaume Ramon Solé - Articles - Nova Tàrrrega
<https://www.novatarrega.cat/autor>

Es defineix com un defensor i difusor **de** l'entorn natural i el patrimoni rural **de** l'Urgell i la Segarra. D'aquí que li agradi la natura i li ... En Josep Devant, l'alcalde oblidat (i 7).

Notícia **de** Tàrrrega ... La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de ...

Actualitat - Nova Conca
<https://www.novaconca.cat/actuali...>

Tota l'informació **de** Montblanc i la Conca **de** Barberà... ... La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**.

Tírig ~ EbreDigital.cat
[https://ebredigital.cat/...>Territori Sénia>Alt Maestrat](https://ebredigital.cat/...>TerritoriSénia>AltMaestrat)

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

Pàgina 310 - Revista del Baix Empordà
<https://revistabaixemporda.cat/page>

una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**.

NOVES MESURES I Relaxament per a la restauració, les ...
<https://www.elvallenc.cat/catalunya/noves-mesures-rel...>

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de Vuit. Dijous, 4 de març de 2021, 10:58 ...

Etiqueta: la jonquera - Articles - InfoJonquera

<https://www.infojonquera.cat> › la+j...

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**. El 3 de ...

<http://www.somgarrigues.cat> › som...

La **Fundació Fenosa presenta** una **exposició sobre l'amistat** entre **l'escultor** i el **poeta Josep Carner**.

<https://museus.elvendrell.net/es/noticies/2021/03/03/la-fundacion-fenosa-presenta-una-exposicion-sobre-la-amistad-entre-el-escultor-y-el-poeta-josep-carner/>

https://www.lopcio.cat/noticia/136080/el-vendrell-homenatja-el-poeta-josep-carner?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

<https://infocamp.cat/arxiu-seccio-cultura/item/46207-el-vendrell-homenatja-el-poeta-josep-carner>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7631-acte-de-l-exposicio-dedicada-al-princep-dels-poetes>

EXPOSICIÓ : MONTSERRAT FARGAS, NÀDIA SOKOLOVA

Maig- setembre 2021. Fundació Apel·les Fenosa

Fargas, Montserrat va ser la parella d' Apel·les Fenosa en un període molt concret que s'emmarca en el temps de la República i la Guerra Civil. Ella no va poder acompanyar-lo en el camí de l'exili i la relació es distancia i finalment s'esvaeix per mor de la separació i les guerres.

Apel·les Fenosa torna a Barcelona l' any 1929 animat a fer una exposició prevista a la Sala Parés. Te encara la condició de desertor i ha de ser prudent. Havien de passar deu anys pel sobreseïment de la pena. Les escultures que venen de Paris son retingudes a la duana on resten uns mesos. La mostra s' ha d' ajornar. L'escultor s' ha de desplaçar personalment a la frontera per deslliurar les obres. Finalment l'exposició s'inaugura el 24 de maig de 1930, i dura fins el 6 de juny i te força bon resultat. El principal es que la Sala Parés li ofereix un contracte.

Fenosa no te al cap quedar-se a Barcelona, però d'una banda ara pot assegurar-se uns ingressos, i de l' altra travessar la frontera de nou pot ser un perill. Finalment opta per mirar d'obrir-se de nou camí a Catalunya.

Montserrat Fargas era amiga de Nàdia Sokolova, una dona enigmàtica que participava de les activitats dels Amics de l'Art Nou i que, el 1936, va marxar als Estats Units per casar-se, moment en què es va perdre totalment la seva pista. Tota la documentació de la qual es disposa deia que era una poetessa, a la manera de Paul Éluard, que escrivia versos en llengua francesa. A la mostra Logicofobista, el seu cognom apareix de vegades alterat, com a Sokalova, i hi va presentar només un quadre, *Boira*, que va tenir bona crítica.

Els estudiosos apuntaven que era la mateixa persona que, un any abans, el gener de 1935, havia exposat a la Joieria Roca de Barcelona, en una mostra secreta que havia estat prologada pel mateix Magí Cassanyes, signant, amb el nostre jove Viola, del manifest Logicofobista. Rafael Benet va escriure un article on desacreditava la seva obra

Tot encaixava, Sokolova, poeta i pintora, membre activa de l'Associació ADLAN, que havia patrocinat també la mostra de la joieria Roca i la Logicofobista, a la vegada. El dubte era que les pintures estaven signades per Vàlia Sokolova i s'interpretava això com un error, ja que en la difusió Logicofobista hi ha molts errors en els noms.

Així estaven les coses, fins que als Estats Units han aparegut més documents sobre Sokolova. Nàdia havia desenvolupat fins al 1939 una tasca com a poeta. Fins i tot l'editorial francesa *La Hune* anunciava aquell any l'aparició d'un llibre seu: *Collier de Vertiges*, prologat per Jean Cassou.

Als arxius de la Universitat de Harvard hi ha documents de Nadia, plens de poemes escrits en francès, però també en anglès, i en altres universitats hi ha col·laboracions seves, com poemes musicats per Béla Rózsa. En elles parla que vol promocionar una exposició de pintures de la seva germana en una galeria novaïorquesa. Quan diu "germana" es podria interpretar com un *alter ego*, com si signés Nadia els poemes, i Vàlia les pintures. Tot faria pensar, doncs, que Nàdia i Vàlia son en realitat dues persones, i que la pintora era Vàlia, i segurament va ser ella la participant a la mostra Logicofobista, tot i que els cartells i catàlegs parlen de Nàdia Sokolova. El misteri no està encara aclarit.

<https://www.eixdiari.cat/etiqueta/montserrat-fargas>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7524-la-fundacio-apel-les-fenosa-projecta-el-2021-la-restauracio-del-portal-del-pardo-i-exposicions-dedicades-a-josep-carner-montserrat-fargas-i-la-fotografia>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5142/fundacio-fenosa-vendrell-projecta-2021-restauracio-portal-pardo>

https://www.lopcio.cat/noticia/131119/la-fundacio-apelles-fenosa-projecta-el-2021-la-restauracio-del-portal-del-pardo-i-exposici?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

<https://www.rtvendrell.cat/la-fundacio-apelles-fenosa-inicia-un-2021-carregat-dactivitats/>

<https://el3devuit.cat/2021/01/14/88281/cultura/la-fundacio-apelles-fenosa-projecta-un-ambicios-programa-dactuacions-per-aquest-2021/>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5194/avancen-obres-restauracio-edifici-portal-pardo-vendrell>

<https://www.lopcio.cat/noticia/131974/avancen-les-obres-de-restauracio-del-portal-del-pardo>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7537-avancen-les-obres-de-restauracio-del-portal-del-pardo>

<https://tarragonadigital.com/baix-penedes/marxa-restauracio-casa-portal-pardo-edifici-antic-vendrell>

SOKOLOVA - FARGAS

<https://www.lavanguardia.com/cultura/20210131/6210872/nadia-sokolova-poeta-fenosa-miro-josep-miquel-garcia.html>

<https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/94815/el-mnac-diposita-dos-retrats-de-montserrat-fargas-a-la-fundacio-apelles-fenosa.html>

<https://laciutat.cat/laciutatdepenedes/el-museu-nacional-d-art-de-catalunya-diposita-dos-retrats-de-montserrat-fargas-a-la-fundacio-apelles-fenosa>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7605-el-museu-nacional-d-art-de-catalunya-diposita-dos-retrats-de-montserrat-fargas-a-la-fundacio-apel-les-fenosa>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5384/mnac-diposita-dos-retrats-montserrat-fargas-fundacio-apelles-fenosa>

<https://www.independent.cat/noticia/44425/investigacio-vallcarca-anys-30-artistes-surrealistes>

<https://www.miradorarts.com/es/nadia-y-valia-sokolova-logicofobistas/>

<https://tempsarts.cat/que-va-ser-de-la-nadia-sokolova/>

<https://www.eltemps.cat/article/13716/que-sen-va-fer-de-la-nadia-sokolova>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7688-la-fundacio-apel-les-fenosa-rescata-l-obra-de-dues-dones-artistes-montserrat-fargas-i-nadia-sokolova>

<https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/95541/la-fundacio-apelles-fenosa-rescata-l-obra-de-dues-dones-artistes--montserrat-fargas-i-nadia-sokolova.html>

<https://www.diaridetarragona.com/cultura-vida/Como-celebrar-el-Dia-de-los-Museos-en-El-Vendrell-20210514-0047.html>

<https://www.rtvendrell.cat/el-vendrell-celebra-el-dia-internacional-dels-museus/>

https://cat.elpais.com/cat/2021/05/19/opinion/1621414392_913285.html

<https://lafurapenedes.cat/la-pintora-montserrat-fargas/?fbclid=IwAR13wBETj1b2gbErDBz273EsYZ38fxUdtvN-zuUplBPutvfvBzSLmXH1sm4>

EXPOSICIÓ : FENOSA I LA FOTOGRAFIA

Octubre-desembre 2021. Fundació Apel·les Fenosa

Artistes de la imatge que han col·laborat amb Fenosa: Brassaï, Man Ray, Horst, Huene, Cecil Beaton, Jean Marie del Moral, Michel Dieuzaide, Izis, Emile Savitry, Francesc Català Roca.

Aquesta exposició és l'aproximació a l'evolució de la col·lecció Forvm, vinculada a una cronologia de fets on els autors s'agermanaven amb la passió fotogràfica i la reivindicació de la fotografia com Art, en un camí compartit.

Després de gestionar la galeria David Balsells es Conservador al Departament de Fotografia de la Fundació Joan Miró de Barcelona. (1985 a 1987) i assumeix la direcció del Festival Internacional de Fotografia "Primavera Fotogràfica a Catalunya" en les edicions del 1988 al 2002. Per la seva part Chantal es directora y comissaria, des de 1988 fins 2010, del Tinglado 2, (Port de Tarragona). L' any 1994 Chantal Grande esdevé directora d' exposicions del festival Le Printemps de Cahors a les edicions de 1994 i 1996 . Aquest any la Galeria Forum es trasllada al Carrer Cavallers de Tarragona i dedica exposicions monogràfiques a l'obra de Joan Colom.

L' any 1996 David Balsells es nomenat primer Conservador en cap de fotografia al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). Fins arribar-hi ha seguit una evolució reivindicativa de la disciplina i del lloc que havia d'ocupar en els museus catalans. Impulsor del Llibre Blanc de la Fotografia, va seguir les seves conclusions, que atorgaven al MNAC l'acolliment de la fotografia, independentment de la cronologia que separava les museografies del MACBA i del MNAC. Des del 2008 Chantal Grande és presidenta de la Fundación Forvm per la Fotografia de Tarragona..

La Fundació Forum va dimensionar el llogat de la Galeria Forum i va permetre instal·lar els seus arxius a la Casa Canals i disposar d'uns espais expositius on programar exposicions.

Des de la Fundació es va impulsar el projecte dels Festival SCAN, que va iniciar el seu recorregut el 2008.

L'exposició es presenta en dos espais de la Casa del Portal del Pardo del Vendrell, amb una selecció d'obres a les sales temporals i una tria d'autors que s'escampen per racons del palau renaixentista que cal anar descobrint en la visita.

Hi ha obres de Jean Laurent ,James Craig , Man Ray ,Alejandro Merletti ,Josep Masana ,Dorothea Lange , Henri Cartier-Bresson ,Nicolás Muller ,Robert Doisneau ,Richard Avedon ,Thomas Ruff ,Cindy Sherman , Jan Saudeck , Bernard Plossu ,Alfredo Jaar ,Martin Garcia,Francesc Català Roca, Ramon Masat, Joan Colom ,Gabriel Cualladó , Sanz Lobato ,Dieter Appelt , Humberto Rivas ,Joel-Peter Witkin ,Toni Catany ,Manolo Laguillo ,Paco Gomez Juan Dolcet ,Daniel Canogar ,Alberto Garcia Alix ,Joan Fontcuberta ,Carles Fargas, Jorge Ribalta ,Palacin - Viaplana ,Beat Streuli ,Perejaume ,Pere Formiguera ,Xavier Ribas ,Ouka Lele o Marcel Pey.

Aquesta exposició coincideix amb l'obertura de l'accés dels visitants a la primera terrassa del Portal del Pardo, on es podrà visitar el mirador del jardí d'escultures, la capella amb el retaule barroc, la sala gòtica, i el porxo blau.

<https://www.elvendrell.net/informacio/7616-la-fundacio-apel-les-fenosa-publica-el-llibre-la-casa-de-l-escultor>

<https://tarragonadigital.com/baix-penedes/publica-l-libre-casa-fenosa-vendrell-portal-pardo-abril-2021>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5404/fundacio-apelles-fenosa-publica-l-libre-casa-escultor>

<https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/94927/la-fundacio-apelles-fenosa-publica-el-llibre-la-casa-de-l-escultor.html>

<https://lafurapenedes.cat/la-fundacio-apelles-fenosa-del-vendrell-publica-la-casa-de-l-escultor/>

<https://www.rtvendrell.cat/la-fundacio-fenosa-publica-un-llibre-sobre-el-portal-del-pardo/>

<https://catalunyadiari.com/tarragonadigital/baix-penedes/museu-apelles-fenosa-vendrell-obre-curs-20e-aniverari-fundacio>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7818-la-fundacio-apel-les-fenosa-obre-el-curs-a-les-portes-del-20e-aniversari-de-l-obertura-del-museu>

<https://museus.elvendrell.net/noticies/2021/09/15/la-fundacio-apelles-fenosa-obre-el-curs-a-les-portes-del-20e-aniversari-de-lobertura-del-museu/>

<https://laciutat.cat/laciutatdepenedes/la-fundacio-apelles-fenosa-obre-el-curs-a-les-portes-del-20e-aniversari-de-lobertura-del-museu-del-vendrell>

<https://www.lopcio.cat/noticia/144485/la-fundacio-apelles-fenosa-presenta-la-colleccio-fotografica-forvm-de-chantal-grande-i-dav>

<https://www.elvendrell.net/informacio/7846-la-fundacio-apel-les-fenosa-presenta-la-col-leccio-fotografica-forvm-de-chantal-grande-i-david-balsells>

<https://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/5973>

<https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/97501/la-fundacio-apelles-fenosa-presenta-la-colleccio-fotografica-forvm-de-chantal-grande-i-david-balsell.html>